

ข้อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ เงื่อนไขที่ทำให้เชมิริงเป็นริง เชมิลิต์ หรือฟิลต์
ชื่อผู้เขียน นายไพบูลย์ โคตรบ้านแพ้

วิทยาศาสตรมหาณิคติ สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์

คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์

ผศ. จันทนา แสนวงศ์

ประธานกรรมการ

ผศ. มัลลิกา ถาวรอธิวัฒน์

กรรมการ

ผศ. ดำรง จันทร์

กรรมการ

บกคดย่อ

จุดมุ่งหมายของการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ เพื่อกำให้เชมิริงเป็นริง เชมิลิต์
หรือฟิลต์ โดยอาศัยเงื่อนไขจากเมตวิกซ์ที่หาตัวผกผันได้บนเชมิริงลับที่มี 0, 1 ซึ่งกำหนด
ดังนี้

ให้ S เป็นเชมิริงลับที่มี 0, 1

P_1 หมายถึง $A \in M_n(S)$ หากตัวผกผันได้ ก็ต่อเมื่อ $\det^+ A = \det^- A + 1$

P_2 หมายถึง $A \in M_n(S)$ หากตัวผกผันได้ ก็ต่อเมื่อ มี $B \in M_n(S)$ ที่ทำให้

$$\det^+ AB = \det^- AB + 1$$

P_3 หมายถึง $A \in M_n(S)$ หากตัวผกผันได้ ก็ต่อเมื่อ $\det^+ A \neq \det^- A$

P_4 หมายถึง $A \in M_n(S)$ หากตัวผกผันได้ ก็ต่อเมื่อ มี $x \in S$ ที่ทำให้

$$x(\text{per } A) = 1 \text{ และ } 2 A_{ij} A_{ik} = 0 \text{ สำหรับ}$$

$$i, j, k \in \{1, 2, 3, \dots, n\} \text{ โดยที่ } j \neq k$$

P_5 หมายถึง $A \in M_n(S)$ หากตัวผกผันได้ ก็ต่อเมื่อ ทุก ๆ ถ้า และทุก ๆ

หลักของ A มีสมาชิกที่ไม่เป็นคูณย์เพียงตัวเดียวเท่านั้น

P_6 หมายถึง $A \in M_n(S)$ หากตัวผกผันได้ ก็ต่อเมื่อ สำหรับ $k \in \{1, 2, 3, \dots, n\}$

จะมี $x_k \in S$ ที่ทำให้ $x_k (\sum_{t=1}^n A_{kt}) = 1$ และ

$$A_{ij} A_{i'j'} = 0$$

สำหรับ $i, i', j, j' \in \{1, 2, 3, \dots, n\}$ โดยที่ $i \neq i'$

P_7 หมายถึง $A \in M_n(S)$ หากตัวผกผันได้ ก็ต่อเมื่อ ทุก ๆ แผลและทุก ๆ หลัก

ของ A มีสมาชิกที่ไม่เป็นศูนย์เพียงตัวเดียว และสมาชิกที่ไม่เป็นศูนย์นั้นมีตัวผกผันสำหรับการคูณใน S

จากการศึกษาพบว่า

1. S มีคุณสมบัติ P_2 ก็ต่อเมื่อ S เป็นเริง
2. ถ้า S มีคุณสมบัติ P_1 แล้ว S มีคุณสมบัติ P_2
3. S มีคุณสมบัติ P_3 ก็ต่อเมื่อ S เป็นฟิล์ด
4. S มีคุณสมบัติ P_5 ก็ต่อเมื่อ S เป็นเชมิฟิล์ด
5. S มีคุณสมบัติ P_5 แล้ว S มีคุณสมบัติ P_7
6. ถ้า S มีคุณสมบัติ P_7 และ สำหรับ $a, b \in S$ ซึ่ง
 $a + b = 0 \Rightarrow a = b = 0$
7. S มีคุณสมบัติ P_8 ก็ต่อเมื่อ สำหรับ $a, b \in S$ ซึ่ง
 $a + b = 0 \Rightarrow a = b = 0$
8. S มีคุณสมบัติ P_4 ก็ต่อเมื่อ สำหรับ $a, b \in S$ ซึ่ง
 $a + b = 0 \Rightarrow a = b$

Research Title	The Condition for Being a Ring a Semifield or a Field of a Semiring		
Author	Mr. Paiboon Cotebankhae		
M.S.	Teaching Mathematics		
Examining Committee	Assist.Prof. Jintana Sanwong	Chairman	
	Assist.Prof. Mallika Tawonatiwasana	Member	
	Assist.Prof. Dhamrong Chanthorn	Member	

Abstract

The main purpose of this research is to study the conditions for being a ring a semifield or a field of a semiring.

The conditions are as follows :

Let S is a commutative semiring with $0, 1$

P_1 : $A \in M_n(S)$ is invertible if and only if $\det^+ A = \det^- A + 1$

$P_2 : A \in M_n(S)$ is invertible if and only if there exists $B \in M_n(S)$

such that $\det^+ AB = \det^- AB + 1$

$P_2 : A \in M_n(S)$ is invertible if and only if $\det^+ A \neq \det^- A$

$P_1 : A \in M(S)$ is invertible if and only if there exists $x \in S$ such that

that $x(\text{per A}) = 1$ and $2A_{11}A_{22} = 0$

for $i, j, k \in \{1, 2, 3, \dots, n\}$: $j \neq k$

$P_5 : A \in M_n(S)$ is invertible if and only if every row and every column of A have exactly one nonzero element.

$P_6 : A \in M_n(S)$ is invertible if and only if for $k \in \{1, 2, 3, \dots, n\}$

there exists $x_k \in S$ such that $x_k (\sum_{t=1}^n A_{kt}) = 1$ and

$A_{ij}A_{i'j'} = 0$ for $i, j, i' \in \{1, 2, 3, \dots, n\};$
 $i \neq i'$

$P_7 : A \in M_n(S)$ is invertible if and only if every row and every column of A have exactly one nonzero element
and every nonzero element of A is a multiplicatively invertible element of S .

The results are as follows :

1. S has P_2 if and only if S is a ring
2. If S has P_1 , then S has P_2
3. S has P_3 if and only if S is a field
4. S has P_5 if and only if S is a semifield
5. S has P_6 then S has P_7
6. If S has P_7 , then for $a, b \in S$ such that $a + b = 0$
implies $a = b = 0$
7. S has P_6 if and only if for $a, b \in S$ such that
 $a + b = 0$ implies $a = b = 0$
8. S has P_4 if and only if for $a, b \in S$ such that
 $a + b = 0$ implies $a = b$